

”Jollmands Gaard”

Lundbjerggård, Møllegade 14
matr.nr. 14 - Holm,
6430 Nordborg

En fotokavalkade af ”før” og ”nu” billeder fra restaureringen i
perioden 2001 til 2007.

Foto af

John Kronborg Christensen - arkitekt m.a.a.

Forord

Dette er ikke en fyldestgørende dokumentation over de forgangne års restaureringsarbejder. Dertil er der alt for få billeder. Derimod har det med dette "fotoalbum" været hensigten at med skabe en billedkavalkade, der kan lede tankerne tilbage til det forgangne - et tilbageblik på det, som allerede er gjort.

Jeg har derfor fundet alle de ældste billeder, jeg havde liggende af gården - fra mit første studiebesøg i 1976 til tidspunktet for gårdens fredning og begyndende restaurering. Disse billeder er brugt som grundlag for "nu"-motiver, der alle er taget i efteråret 2007, således at en sammenligning er umiddelbart mulig.

Nu er det imidlertid sådan, at gården har gennemgået en række forandringer i midten af 1800-tallet og senere. Senest efter Nationalmuseets undersøgelser i 1923, hvor gårdens stuehusdel i 1930-erne nedlægges og efterfølgende kommer til at stå øde hen eller forandres til andet brug. Disse forandringer var af moderne art - eller uheldige nedrivninger, som ikke har passeret ind i planen med at gennemføre en rekonstruerende restaurering til gårdens udseende i 1700-tallets slutning. Der findes derfor af naturlige årsager ingen "før"-billeder af disse forhold - og derfor heller ingen "nu"-billeder. Et par eksempler er f.eks. husets rekonstruerede bryggerskompleks - bageovnen med indfyring under gruekedel og fra ildbænk til køllen på loftet samt stuens indbyggede alkover. Disse er dog så spændende, at de for god orden skyld vist på hæftets bagside.

Når man betragter disse billeder, kan man heller ikke lade være med at tænke på det ufatteligt store arbejde, en ihærdig flok af støtteforeningens medlemmer har udført gennem de seneste næsten 10 år . Uden dem var det ikke lykkedes at komme så langt. Derfor kan ikke få tak nok, og denne billedkavalkade skal da også i særlig grad være en hyldest til dem.

Også de mange bidragydere til restaureringens gennemførelse skal have tak. Heriblandt RealDania Fonden, Kulturarvsstyrelsen, Mads Clausens Fond, Sydbanks Fond, Linak og mange flere. Uden dem havde dette omfattende arbejde heller ikke været muligt.

Købingsmark - november 2007
John Kronborg Christensen

**Lundsbjerggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1976 - gårdspladsen set mod vest.

**Lundsbjerggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - gårdspladsen set mod vest.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets sydøstre hjørne.

**Lundsbjerggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1998 - sydlængens sydside (østre del med stuehuset).

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - sydlængen - set fra vest med møddingen foran.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - sydløngen set fra sydvest.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets østgavl - uden tag og her med fragmenter af et sent påbygget lokum i genanvendt bindingsværk.

**Lundsbjerggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets sydside - set fra sydvest.

**Lundsbjerggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets sydside - med manglende tag over de tå østre fag.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets køkken set mod øst (ombygget i 1906)

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets køkken set mod sydvest.

**Lundsbjerggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1999 - stuehusets *dørns* (stue) set mod sydøst (stuen er her afkortet - skillevæg opsat og alkover fjernet - med et fag mod øst i 1906).

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets *dørns* (stue) set mod syd.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - interiør fra *dørns* (stuen) med indbygget skab fra 1800-tallets midte - set mod nord. Køkkenet ligger i rummet bag ved.

2007
Endnu mangler man at få fat på en brugbar bilæggerovn.
Den skal indmures i åbningen til køkkenildstedet.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1998 - stuehusets *pisel* (den fine stue) - set mod sydøst. To fag er her (i 1906) fraskilt den oprindelige *pisel* mod øst (bag den tofløjede dør) og alkovefaget tillagt rummet (mod vest).

2007 - *pisel* er her genskabt i sin oprindelige form i husets tre østre fag.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1999 - stuehusets fine stue - *piselen* - fra 1906 set mod vest. Alkovefaget er fjernet og skillevæg mod dørens er flyttet et fag mod vest.

2007 - *piselens* oprindelige form og alkover er reetableret.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets to østre fag - søndre del - set mod vest. Rummet, der her kun dækkes af et fladt blikpladetag, var oprindeligt en del af husets fine stuen - *piselen*.

**Lundsbjerggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets nordøstre fag - kun dækket af fladt blikpladetag. Rummet her var oprindeligt husets *kløve* - et rum brugt til bl.a. vævestue.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets "brudekammer" set mod sydøst. Rummet har gennemgået flere ændringer, men var oprindeligt en del af husets bryggers.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets "brudekammer" set mod syd. Rummet har gennemgået flere ændringer, men var oprindeligt en del af husets bryggers.

**Lundsbjerggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets "brudekammer" set mod sydvest. Rummet har gennemgået flere ændringer, men var oprindelig en del af husets bryggers.

2007 - bryggerset er her genskabt - tillige med et pigekammer indbygget i stalden (dør hertil ses t.h.).

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - stuehusets "brudekammer" set mod vest. Rummet har gennemgået flere ændringer, men var oprindeligt en del af husets bryggers.

2007 - bryggerset er her genskab - tillige med et pigekammer indbygget i stalden (dør hertil ses t.h.).

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - gårdens kostald - set mod syd.
2007 - pigekammeret med adgang fra bryggerset ses bagerst t.v..
(NB - pigstensbelægningen er urørt ved restaureringen)

Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1999 - gårdens foderlo - set mod sydøst (mod kostalden).

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1999 - gårdens foderlo - set mod nordvest (mod hestestalden).

**Lundsbjerggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1999 - gårdens hestestald - set mod nord. Karlekammer bag nedstyrtet skillevæg t.v..

2007 - pigstensbelægningen er urørt ved restaureringen

**Lundsbjerggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - karlekammeret - med fragmenter af alkove.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - loftsrum over stuehusdelen - set mod øst.

2007 - de store skorstenkomplekser over køkkenen og bryggers - med henholdsvis plads for røgning af kød og kølle for malttørring - er genskabt.

**Lundsberggaard / Jollmands Gård - Art. 14, Holm, Nordborg
- en foto reportage - "før-og-nu"**

foto: - John Kronborg Christensen (1976-2007)

1995 - loftsrum over stuehusdelen - set mod sydvest.

2007 - de store skorstenskomplekser over køkkenen og bryggers - med henholdsvis plads for røgning af kød og kølle for malttørring - er genskabt.

2007 - stuehusets genskabte bryggers og alkover i dørn.

